

Oponentský posudek na bakalářskou práci pana Tomáše Gregora *Studenti a studentské spolky na vybraných fakultách Univerzity Karlovy v Praze*. Praha: UK v Praze, FHS, 2010, 77 s. –

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Pospíšilová, PhD.

Bakalářská práce pana Tomáše Gregora se vztahuje k aktuálnímu badatelskému tématu spolkového života na vysoké škole v současnosti (konkrétně na Univerzitě Karlově a jejích čtyřech fakultách: filozofické, právnické, humanitních studií a společenských věd). Vlastnímu „výzkumu“ je předřazen stručný nástin vývoje spolkové legislativy a českých (nikoliv však českoněmeckých) spolků na území Rakouska, Rakouska-Uherska, první Československé republiky, druhé republiky, protektorátu, poválečného Československa a Československa (České republiky) po roce 1989. Paralelně se autor pokusil o nástin dějin Univerzity Karlovy a vybraných fakult. Tyto části, vybudované na základě některých základních titulů historické literatury a vlastních Gregorových úvah, jsou pak doplněny o „zmapování současné činnosti studentských spolků na Filosofické fakultě“ (autorova deklaráce viz anotace bakalářské práce). Toto „zmapování“ by mělo být vlastním jádrem bakalářské práce.

Již kompilační části (jen na okraj – s četnými hrubými gramatickými chybami) však prozrazují autorovu malou schopnost pracovat s historickou literaturou a bohužel také jeho dějepisné neznalosti. Ahistorický přístup se uplatňuje již v používané terminologii: o občanské společnosti u nás skutečně můžeme mluvit už v roce 1848, jen stěží však lze tento termín užívat – alespoň z pohledu historika – v tomto významu pro současnost. Také výraz dobrovolník nelze mechanicky přenést ze současnosti do 19. století. Svévolené projektování současných definic a vývojových tendencí do minulosti a naopak však prostupuje celým úvodem práce. K této „vadě na kráse“ se dále ještě přimykají nedomyšlené závěry a věcné chyby. Např. autorův názor, že studenti byli hlavními aktéry společenských změn (1968, 1989) /s. 6/, bych korigovala tím, že sehráli spíše úlohu jakési společenské rozbušky. V žádném případě bych rovněž nehovořila o plošné podpoře občanských spolků Rakousko-Uherskem /s. 6/. Za podstatně závažnější chybu pokládám ovšem to, že autor ani netuší, kdy vznikla rakousko-uherská monarchie /např. s. 6, s. 20/ a její existenci klade do doby rakouského státu. Rovněž nevím, co autor zamýšlel tvrzením, že studentské spolky po roce 1867 vystoupily z ilegality /s. 23/. Dalším problémem těchto kompilačních částí je časté neodkazování na použitou odbornou literaturu. Tato nepoctivost ovšem kulminuje v kapitole nepřesně nazvané „Role studentů pražské univerzity ve vývoji české společnosti“, zvláště pak v části nesmyslně označené „Formování českého státu“ /student píše o vývoji od roku 1849/ (srov. např. s. 21, s. 23, s. 24 atd.). Seznam chybějící základní literatury k tématu by byl rozsáhlý; za všechny práce, od nichž student abstrahoval, jmenujme např. *Documenta pragensia XVIII* (Praha: SCRIPTORIUM 2000), které V. Ledvinka a J. Pešek sestavili pod názvem *Od středověkých bratrstev k moderním spolkům*, případně studie Jana Havránka, Aleny Miškové a dalších. Za zvláště povrchní lze označit nástin vývoje ve třicátých letech 20.

století; klíčová událost – boj o insignie – je jen decentně naznačena. Podstatně složitější byl i vývoj studentského hnutí po roce 1945 /s. 27-28; ani v tomto případě se autor nezdržuje odkazy na literaturu/.

Obdobně hanebný je ovšem i vlastní výzkum činnosti spolků. Autor si především nedokázal stanovit výzkumný problém. V metodologické části pak deklaruje, že provedl analýzu spolkových dokumentů a polostrukturované rozhovory se spolkovými funkcionáři (s. 32), ve skutečnosti však pouze brouzдал po internetu a vyhledal názvy a hlavní cíle činnosti spolků, které doplnil výčtem korporativních aktivit. Jakýkoliv odkaz na slibované rozhovory chybí. Takovýto „výzkum“ je možné udělat počítačově gramotným studentem za jeden den. Až do závěru je dosazen problém; autor konstatoval, že na „tradičních“ fakultách (filozofická, právnická) je více spolků než na „moderních“ školách (FSV, FHS); do souvislosti s počtem studentů, oborů apod. však toto zjištění již nedal. Závěrem /s. 65/ je pak konstatováno, že studenti vyvolali pád komunistického režimu v roce 1989 (nešlo spíše o změnu zahraničněpolitické situace?), mohou se považovat za společenskou třídu (nejde spíše o skupinu krátkodobě spojenou určitými zájmy?) a bojovali od konce druhé světové války za demokracii (zcela jistě lze najít i příklady opačné).

Závěrem. Oponentovi nezbyvá než konstatovat, že **tato práce nemůže být na vysoké škole obhájena jako práce bakalářská**. Pan kolega si musí znovu stanovit výzkumný problém, naučit se řádně pracovat s odbornou literaturou a provést svůj výzkum poctivě. Takovýmto problémem může být např. profil současného studentského funkcionáře, problém vyjednávacích strategií studentských spolků směrem k vedení fakult. Pokud chce pan kolega zmapovat činnost spolků, nezbyvá, než chodit na jeho jednotlivé akce. Odborná práce nemůže mít charakter popisu, ale výkladu.

V Praze 18. srpna 2010

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.